

- Az agitátor kézikönyve (2. oldal)
— Huan Cian-szi professzor (2-3 oldal)
— Jól kihasználják a gépparkot (3. oldal)
— A fakitermelők munkásikerei (3. oldal)
— A szovjet páncélosok napja (3. oldal)
— Az ENSZ közgyűlés 9-ik ülésének munkálatai (4. oldal)
— Csu En-laj jelentésének vitája a népképviselők összehívásán (4. oldal)
— A román kormányküldöttség Pekingben (4. oldal)
— Angol jogászok a Szovjetunióban (4. oldal)
— Bernal angol professzor átvette a nemzetközi Sztaálin-békedíjat (4. oldal)

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

X. folyam, 2987. szám 4 oldal, 20 bani 1954. szeptember 28. kedd

A tanügyi káderek megtisztelő feladatai

Az iskola a szocializmus építésének legfontosabb káderforrása. Eppen ezért a népi demokratikus hatalom a legnemesebb és a legfelelősebb feladatokat bízta meg tanítóinkkal és tanárainkkal: a felnövekvő nemzedék kommunista nevelésével, a gyermekek, a jövő építőinek a nevelésével. Ez valóban szép és magaslatos hivatás. Nagy erkölcsi elégtételt és boldogságot jelent a tanítónak, ha értékes, felvilágosult, nagy tettekre képes elemeket adhat a társadalomnak. Olyan utánpótlást kell nevelni, akik tudják alkalmazni a tudományt és az új technikát, akik bármikor készek a haza védelmére. Ahhoz, hogy a tanító, tanár becsülettel teljesítse a hivatását, jól kell felkészülnie, alapos tudományos és pedagógiai ismeretekkel kell rendelkeznie. Az ismeretek alapja az általános kultúra, de nem akármilyen kultúra, hanem a valóban haladó kultúra, amely előrevirágzik az emberiség, amely a marxizmus-leninizmus tanításából meríti erejét.

Gheorghiu-Dej elvtárs a tanítók kongresszusán elmondott beszédében kihangsúlyozta, hogy a kongresszus feladata támogatni a tanítókat, a kultúrforradalom sikeres kibontakozásáért folyó nagyvessző munkájukat. Erőteljesen fel kell lendíteni a tanítók kulturális és szakmai színvonalának emeléséért folyó munkát. A kongresszus feladatának jelöli meg, hogy a tanítók, tanárok helyezzék figyelmük középpontjába a széles látókört nyitó marx-lenini tanítás elsajátítását.

A multban a burzsoá pártok tudták azt, hogy a nép tiszteli a tanítókat, tanárokat, ezért igyekeztek a legviszátszóbb demagógiával megnyerni őket, hogy segítségükre legyenek a széles néptömegek félrevezetésében és elnyomásában.

A felszabadulás után a tanügyi reform szélesre tárta az iskolák kapuit a dolgozók gyermekei előtt és ugyanakkor felvette a harcot az irástudatlanság ellen. Az új iskolában megváltozott az oktatás tartalma. Olyan tudományos ismereteket adnak át tanáraink, amelyek a gyakorlatban a termelésben felhasználhatók. Így például Kovács Pál, a mácsai 7. osztályos iskola tantervező tanára és az iskola tanuló egy üveghezát készítették, ahol a gyermekek a kapott elméleti ismereteket alkalmazzák a gyakorlatban.

Lenin még 1920-ban megkövetelte a szovjet iskolától, hogy azonnal térjen át a műszaki tanításra és utasítást adott a polittechnikai oktatás feladataival kapcsolatban. Napjainkban a szovjet pedagógia megvalósította Lenin utasítását és bevezették a polittechnikai oktatást. Ez azért volt szükséges, hogy az iskola a gyakorlati, a termelési elválaszthatatlan kapcsolatban álló tudományos ismereteket adjon át a tanulóknak.

A tanítóknak, tanároknak a szocialista hazafiság és proletár nemzetközség szellemében, a népi demokratikus rendszer belső és külső ellen-ségei elleni harc szellemében kell nevelniük a tanulókat. Tehát a tanító, tanár feladata, hogy olyan embert neveljen, aki harcos hazafi, szereti hazáját és kész mindenkor szívvel-lellekkel megvédeni. Ennek érdekében építeni kell a mult haladó hagyományait, fel kell ébreszteni a tanulókat érdeklődésüket és a nemzeti büszkeségüket népköztársaságunk kultúrájával szembe. Ugyanakkor pedig meg kell szerettetni a diákokkal országunk csodálatos szépségeit és kincsét is. Fegyverezük fel hazánk ifjait tudományos ismeretekkel, ébresszük fel lelkiükben a büszkeséget.

Marx és Lenin műveinek új fordításai

Az Allami Politikai Könyvtár kiadásában román nyelven megjelent Marx Károly: „Hozzájárulások a politikai gazdaságtan bírálatához” című 300 oldalas könyve. A könyv ára 9.10 lej.

Lenin munkáinak kiadását folytatva, az Allami Politikai Könyvtár kiadásában ugyancsak román nyelven megjelent Lenin műveinek VII. kötete. A könyv terjedelme 552 oldal, ára 7.50 lej.

Meghívó

A tartományi néptanács működési szabályzata, valamint a városi néptanács végrehajtó bizottsága 1954. szeptember 17-én hozott 19. számú rendelete értelmében az aradi városi néptanács 3-ik rendes ülésén 1954. október 3-án reggel 8 óra híjvík össze a városi néptanács Közgyűlése utja 75. szám alatti székházának disztermébe.

A napirend a következő:

1. Jelentés a város lakóinak 1954. év telére élelmiszerrel, ruházati cikkel és fűtőanyaggal való ellátásáról.
2. A végrehajtó bizottság átszervezése.

Arad, 1954. szeptember 18.

A városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke:
Duma Gheorghe.

Titkár:
Miclea Ilie.

KORMÁNYNYILATKOZAT

a Román Népköztársaságnak az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvételi kéréséről

Simion Bughici, az RNK külügyminisztere, szeptember 25-én a Román Népköztársaság kormányának megbízásából nyilatkozatot juttatott el Van Kleffens-hez, az ENSZ Kögyűlésének elnökéhez, amelyben kéri, vegyék fel a Román Népköztársaságot az Egyesült Nemzetek Szervezetének tagállamai közé. A nyilatkozat szövege a következő:

A Román Népköztársaság kormánya nagy figyelemmel kíséri az Egyesült Nemzetek Szervezetének tevékenységét, minthogy az alapokmány értelmében az ENSZ-re hárul a nemzetközi béke és biztonság megőrzése, és pedig az egész emberiség létkérdése.

A világ népei elvárják, hogy az ENSZ közgyűlésének mostani ülészaka pozitív eredményre jusszon a genfi értekezleten kijelölt uton. Ez az értekezlet az indokainál hűbőro megszüntetésével bebizonyította, hogy még a legnehezebb vitás kérdéseket is meg lehet oldani tárgyalások útján.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete tevékenységének megújítása szempontjából rendkívül fontos volna, hogy a Kínai Népköztársaságot, mint az Egyesült Nemzetek Szervezete tagját visszahelyezzék jogába és igazságosan oldják meg azoknak az államoknak — köztük a Román Népköztársaságnak — a kérését, amelyek felvételüket kérték az ENSZ-be. Ez minden bizonnyal hozzájárulna ahhoz, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete sikeresen oldhassa meg feladatait.

Románia az első államok között volt, amely a felvételüket kérték az ENSZ-be. Ennek a kérésnek elintézését azonban évről-évre halogatták, egyes államok megkülönböztető politikája miatt. Ezek az államok, eltekintve az alapokmány szellemével és az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapelveivel, a Román Népköztársaság és más országok felvételét ezen államok politikai rendszertől tették függővé.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmánya értelmében az ENSZ-nek tagja lehet minden békészerető állam, amely elfogadja az alapokmányban feltüntetett kötelezettségeket, s módja van és hajlandó is teljesíteni e kötelezettségeket.

A Román Népköztársaság teljes mértékben megfelel ezeknek a feltételeknek.

Amikor Románia az ENSZ-be való felvételét kéri, kijelentette, hogy vállalja az alapokmányban feltüntetett kötelezettségeket. A román kormány ismételt megerősítést a szilárd elhatározását, hogy teljesíteni fogja az alapokmány előírásait és az Egyesült Nemzetek célkitűzéseinek megfelelő politikát fog folytatni.

A Román Népköztársaság képes arra, hogy teljesítse az alapokmányban előírt kötelezettségeket és szándékában van azokat teljesíteni. Bizonyítja ezt az ország egész bel- és külpolitikája, amelyet 1944. augusztus 23. óta folytat, azóta, amikor a román nép a fasiszta rendszer megdöntésével kivívta függetlenségét és nemzeti szuverenitását.

Népgazdaságának állandó fejlesztése, a lakosság anyagi és kulturális színvonalának állandó emelkedése, az a körülmény, hogy a Román Népköztársaság állampolgárai, fa, nemzetisége, nemre és vallásra való tekintet nélkül a legszélesebb szabadságjogoknak öröndenek, mindez azt bizonyítja, hogy a román kormány következetesen olyan politikát folytat, amely előmozdítja a társadalmi fejlődést és egyre jobb életfeltételeket biztosít széleskörű szabadságon alapuló társadalmi rendszerünkben, úgy ahogyan ezt az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmánya előírja.

A román nép elkötelezte magát a nagyszabású, békés építési műveinek és odaadással szolgálja a béke megvalósításának ügyét.

A Román Népköztársaság kormánya igyekszik állandóan fejleszteni és erősíteni együttműködését és kapcsolatát minden állammal és arra törekszik, hogy minden vitás ügy tárgyalások és megegyezések útján intézjék el.

A Román Népköztársaság együttműködik minden állammal, függetlenül politikai és társadalmi rendszertől. Több mint 500, különböző vonatkozású

nemzetközi megegyezésben és tekintélyes számú nemzetközi sz-rvezetben vesz részt, köztük az ENSZ szakintézményiben.

A Román Népköztársaság mindent elkövet gazdasági és kulturális kapcsolatainak kiszélesítésére, fejlesztésére más országokkal, tevékenyen részt vesz a nemzetközi kulturális, tudományos és sportrendezvényekben és maga is hozzájárul ilyen rendezvények megszervezéséhez.

Mindez cáfolhatatlanul bizonyítja, hogy a Román Népköztársaságnak joga van ahhoz, hogy tagja legyen az Egyesült Nemzetek Szervezetének.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének egyre több tagja nyilatkozta kedvezően a Román Népköztársaságnak az ENSZ-be és az ENSZ szakintézményeibe való felvétele tekintetében. Az ENSZ gazdasági és társadalmi tanácsa 18 ülészakán, kedvező határozatot hozott a Román Népköztársaságnak az Egyesült Nemzetek Szervezete nevelési, tudományos és kulturális szervezetebe való felvételéről. Juan Cooke, a gazdasági és társadalmi tanács elnöke, erre a határozatra hivatkozva kijelentette, hogy a határozat újabb lépés azon az uton, amelyen haladva az Egyesült Nemzetek Szervezete, szakintézményeivel együtt egyetemesé válhatik.

Azoknak az országoknak a megbízottai, akik egyetértenek a Román Népköztársaságnak és az ENSZ-be való felvételre jogosult többi államnak felvételével, nemcsak azt tartják szem előtt, hogy el kell ismerni ezeknek az államoknak a törvényes jogait, hanem azt is, hogy növelni kell az Egyesült Nemzetek Szervezetének hatékonyságát és tekintélyét.

Egyébként Dag Hammarskjöld, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára, legutóbbi évi jelentésének bevezető részében rámutatott arra, hogy az európai országoknak csaknem fele nem vesz részt a szervezet munkálataiban, majd kifejtette a következőket: „Elke-rülhetetlen, hogy ez a körülmény ne csökkentse az Egyesült Nemzetek hatékonyságát és befolyását, mégpedig nemcsak az Európától közvetlenül kapcsolatos kérdések tekintetében, hanem más olyan kérdésekben is, amelyekre vonatkozólag az európai népek tapasztalata lehetővé tenné, hogy nagyobb mértékben mozdítsák elő e kérdések megoldását. Ervényes ez a megállapítás a világ más részén élő olyan népekre nézve is, amelyek még nincsenek képviselve az Egyesült Nemzetek Szervezetében, noha a világ ügyeiben való szerepük folytán erre minden joguk meglenne.”

A Román Népköztársaság kormánya — békére és nemzetközi együttműködésre irányuló politikájának megfelelően — kifejezi azt a kívánságát, hogy tevékeny módon előmozdítsa mindazoknak a kérdéseknek a megoldását, amelyekkel az ENSZ foglalkozik és azt, hogy a többi tagállammal egyenlő jogok alapján részt vegyen a szervezet munkálataiban.

Teljesjoggal abnormalis helyzet az, hogy a román nép meg legyen fosztva attól a törvényes és vitathatatlan jogától, hogy képviselői útján felelmesse szavát az ENSZ-ben olyan kérdésekben mint: a tömegpusztító fegyverek használatának feltétlen megtiltása, a fegyverzet és a fegyveres erők csökkentése és más hasonló, rendkívül fontos kérdések, amelyek a román népet éppúgy érdeklik, mint minden más népet.

A román kormány véleménye szerint az Egyesült Nemzetek Szervezete véget kell hogy vessen annak a megkülönböztető állásfoglalásának, amely a Román Népköztársaság kérésével szemben eddig megnyilvánult és az Egyesült Nemzetek Szervezete céljainak és a nemzetközi jog elveinek megfelelően, ki kell hogy mondja a Román Népköztársaságnak az ENSZ-be való felvételét.

Ha a Román Népköztársaság és az ENSZ-be való felvételre jogosult többi állam felvételi kérése kedvezően intéződik el, ez minden bizonnyal növelni fogja az Egyesült Nemzetek tekintélyét és az Egyesült Nemzetek Szervezete ezzel jelentős mértékben elő fogja mozdítani a nemzetközi feszültség enyhülését, a biztonság és béke megerősödését az egész világon.

Bodean Alexandru ökröket hizlal

Késő tavaszi délután volt. Bodean Alexandru gyors léptekkel igyekezett a gyoroki szövetkezet felé. A fűtőház szegélyező kertekből, szőlőkből a gyümölcsvirágok illatát hozta a szél. Az utcán ékeivel, boronával megrakott szekerek tartottak hazafelé. Bodean Alexandru azonban most mindeire nem figyelt. Mire Kuvin faluból a gyoroki szövetkezet felé, talán négyezer is végig gondolta a tervét, amelyet aznap feleségével is megbeszél. Két ökröt hizlaltára köt szerződést a szövetkezettel.

Már szinte magától látta az állatokat, amint az istállóba vezet, majd gondozza, eteti őket. Biztosra vette, hogy a szövetkezet segíti tervének megvalósításában. Hiszen csak Kuvinból, Gyorok köz-ség egyik falujából, körülbelül nyolc ember között már előtte szerződést állathizlaltára, akik mind kaptak előleget. Azt is tudta, hogy azok, akik szerződést kötnek állathizlaltára, bizonyos előnyökben részesülnek. Ha házat akarnak építeni, a szövetkezet segíti őket a cserép vagy a többi építkezési anyag bevásárlásánál. S az ő háza bizony már régi. Újat akar építeni helyette.

Bodean Alexandru a szövetkezet elé érve mégis lelassította lépteit. Eszébe jutott a tulajdonképeni szerződés. Egy ívet kell

majd kitöltenie. A hirtelen jött gondolat, mint éles kés hasított szívébe. Hiszen ő nem tud írni. Hiába bíztatták a telen, próbálgassa a betűtést, mindegyre csak arra gondolt, hogy ő már kivénült a tanulásból. Elment ugyan néhányszor a tanfolyamra, de a fiatal tanító túrelmes magyarázatából csak azt értette meg, hogy ma mindenkinek többet kell tudni és amit elmulasztottak a multban, most igyekezzenek kipótolni. Maga előtt látta a táblára írt betűket, de úgy érezte, képtelen lenne maga is leírni azokat.

Szerződés-kötési tervéről azonban nem akart lemondani. Belépett az iroda ajtaján. Átvette a felvásárló elvtárs által kitöltött ívet s ezzel együtt a több mint ezer lejnyi előleget, amelyet az állathizlaltára adott neki. Bodean Alexandru, aki még 10-12 évvel ezelőtt tűntetőleg nyomta a papírra az újat, most bizonyos szegylete volna bevallani, hogy ő csak a nevet tanulta meg leírni, tavaly a betűtől tanfolyamon.

Jegyezze csak fel az elvtárs, hogy én november 7-én két szép hizott ökröt adok át a szövetkezetnek — mondotta büszkén, mielőtt az ajtón kifelé indult.

Bodean Alexandrut mindenki becsületes és szorgalmas embernek ismerik Kuvin faluban. Már gyer-

mek korában sokat dolgozott. Igaz, akkor nem nagyon beszélgettek szorgalmáról. Hiszen a gazdájának, akinél szolgált, s aki legtöbbet mondhatott volna, semmi érdeme sem volt, hogy szolgálja munkájával dicsekedjen. Attól félt, ha szolgálja elismerő szót hall, ha ráébred saját értékére, majd nem elégszik meg azzal a silány bérrel, amit kapott tőle.

Később sem ért sokat szorgalmas munkájá, amikor a felesége által örökölt három hektári földjűkön dolgozott. Hiszen a szántások, hordások a nagygazdák állatait kellett igénybe vennie. Ezért a segítséget pedig kétszeresen meg kellett fizetnie.

1948 óta van igazállatunk — emlékszik vissza Bodean. Azóta sokkal könnyebb a munka. A nyáron is megkapáltuk a többször a kukoricát, krumplit, később a buza gyomlálását is idejében elvégeztük. De a termés is szép lett ami a kukoricát és napraforgót most gyűjtjük be. Az is szépen mutatkozik — magyarázta tovább Bodean.

Időközben megérkezik a háziga.

Szeretném, ha jövőre még szebb termésünk lenne — mondja, miközben a szekérről rakosgatja le a megérett kukorica csöveket. — A tarlóhántást elvégeztem s

Hazánk minden tájáról

Néhány nap előtt nyílt meg a kolozsvári Képzőművészeti Szövetség helyiségében Puskás Sándor és Pallós Jutta két fiatal tehetséges művésznők kiállítása. Művészi alkotásaik már ismeretesek. Puskás Sándor alkotásai a közelmúlt valamennyi tárlatán szerepeltek, szobraival a negyedik Világifjúsági Találkozó kiállításán is részt vett. Ismert munkái a bányászok életét, kizsákmányolás elleni harcukat öröklítik meg. A megnyílt kiállításon többnyire a parasztság életével foglalkozó munkáit tekinthetik meg a látogatók. Pallós Jutta az elmúlt évi tárlaton mutatkozott be diplomamunkájával és portréival. Most évi munkájának gyümölcsét mutatja be az érdeklődő közönségnek.

Archeológiai ásatások folynak Csíkszereda környékén. Eddig számos, több mint kétezer évvel ezelőti készült ezüsttárgy került felszínre.

Az élesdi „Refraktar” üzem új munkaslakásokat épít. Ránicza József, az üzem egyik legrégibb munkása, Erdélyi Lajos lakatosmester, Gécsi István és Hotupan Petru munkások családjukkal együtt rövidesen beköltözhetnek új otthonukba.

Hiradó filmet készítenek az ország dolgozóinak a II. pártkongresszus és november 7. központjára folyó készülődésekről.

Bírlak tartományban több mint ezerháromszáz dolgozó vett részt az ARLUS és a Népi Alkotások Központja Háza szervezte népi alkotási versenyen.

A napokban Gîrjuu városában új állatkórházat avattak, a kórházat a legjobb felszereléssel látták el.

Kétezer lej családi segélyt kapott az államtól Jakab Zsófia, a varsói Szilágyosmlyői-rajon kollektív gazdaság tagja, aki tízedik születéskor ikreket hozott a világra.

A művelődésiügyi minisztérium és a Román Népköztársaság Képzőművészeinek Szövetsége a Román-Szovjet Barátsági Hónap keretében könyvkiállításra, plakát- és szoborkiállításra rendez „Román-Szovjet Barátság” címmel. A kiállítás október 7-én nyílik meg a fővárosi Dalles-teremben.

a napokban megkezdte a szántást is, hogy idejében kerülhessen földbe a búzaszem.

Szó szót követ. A tavasszal kötött szerződésre terelődik a beszéd.

Hát bizony még nem a legteltebbek az ökrök, — szerénykedik Bodean Alexandru, amint az istállóban lévő két szép állatot megmutatja. — Ugy akarom, hogy november 7-re jóval felülmúljak az 1700 kilót, amelyben megegyeztünk. — Bodean bácsi még azt is elmondja, miért szeretne olyan nagyon, ha sikerülne tervre: — Tudja, amikor a feleségem elolvasta a II. pártkongresszus irányelv-tervezetét, amelyben többek között szó van arról is, hogy a következő 2-3 évben több állatot kell tenyésztenünk a városi dolgozók jobb ellátásáért, úgy éreztem, ezen a téren én is segíthetek azzal, ha jobban felhizlalom ökröimet. Az irás-olvasás el-sajátítását már nehezebben vállalta Bodean Alexandru.

Nehezen megy az irás az olyan embernek, aki gyermekkorában a ceruza helyett kaszát meg-villát forgotatott — mondotta, aztán hozzátesszi: — azért csak elmerem télen a betűtől tanfolyamra, mert ha saját magam olvasom el az újság-cikkeket, meg az irányelv-tervezeteket, sokkal többet tanulhatok, mint így, hallás után.

Hegyi Mária

Az agitátor kézikönyve

Városaink könyvesboltjaiban, közsejteleink és falvaink szövetkezeteiben csaknem nap-nap után találunk új könyveket. A megjelenő politikai, irodalmi és más tárgyu könyvek egyformán nagy érdeklődésnek örvendenek a dolgozók körében. Ezek szükségleteit elégítik ki s így megjelenésük után rövid idő alatt elkerülnek hazánk legtávolabb eső tájaira is.

Néhány napja jelent meg az agitátor kézikönyve. Kiadásával az Állami Politikai Könyvtár egyik régi tartozását törlesztette. A piros vászonkötésű kis könyv, amint címe is mutatja, városi és falusi agitátoraink, a városi és falusi párttagok számára készült, munkájukat könnyíti meg, teszi tartalmasabbá, változatosabbá.

A könyv nemcsak agitátorainknak és pártaktivistáinknak, de tanulóifjúságunk, tanítónk és dolgozóink széles tömegének is nagy segítségére van.

Első oldalain a Román Népköztársaság és a Szovjetunió himnusza, meg az Internacionálé szövege olvasható. Utána az 1954-es 1955-ös naptár tölt be két oldalt. A könyv további része 19 fejezetben kereszttől a Román Munkáspártól, népi demokratikus államunkról, tömegszervezeteinkről, hazánk fegyveres erőiről, fizikai és gazdasági földrajzáról, iparunk és mezőgazdaságunk felszabadulási utáni vívmányairól, a továbbfejlesztési lehetőségeit biztosító ipari és mezőgazdasági tudományos módszerekről és a Szovjetunió önzetlen baráti segítségéről, valamint a népi demokratikus országok közötti együttműködési egyezményeinkről szól.

Külön fejezetek foglalkoznak a kapitalista, függő és gyarmati országok dolgozóinak könyörtelen elnyomásával, kizsákmányolásával, a jobb oldali szociál-demokrácia mesterkedéseivel, a tökéletes országok kommunista pártjainak a békéért, a demokráciáért folytatott harcával. A fenti fejezetek agitátorainknak különösen a nemzetközi helyzetéről nyújtottak forrásanyagot, adnak képet.

A fontosabb évfordulókról, a romániai munkáosztrájkok a szabadságért, békéért és a szocializmusért vívott harcáról, valamint a nemzetközi munkásmozgalom történetének legfontosabb eseményeiről szintén külön-külön fejezetek szólnak, amelyek ugyancsak nagy segítséget jelentenek agitátoraink politikai munkájában.

Egész fejezetet szenteltek a kis könyvben a munkáosztrájk nagy ta-

nítómesterei harcának, munkásságának és legfontosabb műveiknek ismertetésére.

Az utolsó fejezet a szovjet-orosz irodalom, a nyugati és népi demokratikus országok irodalma legjelentősebb alkotásainak címét sorolja fel, mint olyan könyveket, amelyek feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy agitátoraink emelhessek kulturális színvonalukat.

Az utolsó fejezet pedig a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének a dolgozók között végzett politikai agitációs munka megújítására hozott határozatát foglalja magában. A Központi Vezetőség határozatának, valamint a rövidesen lezajló II. pártkongresszus irányelv-tervezetének beható tanulmányozása igen nagyfontosságú agitátoraink munkájában. Ezek a pártdokumentumok nagy lendületet adnak az üzemeinkben és mezőgazdaságunkban folyó versenyeknek, amelyeket dolgozóink a II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére folytatnak.

A könyvnek szintén értékes részét képezi a hozzáfűzött három térkép: a Román Népköztársaság és a Szocialista Szovjet Szövetséges Köztársaságok fizikai és közigazgatási, valamint a világ országainak politikai térképe.

Az agitátorok munkájában igen nagy segítséget jelentő kis könyv minden egyes sora egyformán érdekes és értékes. Legközelebb állnak azonban hozzánk azok a fejezetek és alfejezetek, amelyek a szocializmust és a kommunizmust építő dolgozók életéről szólnak. Ilyen többek között a népi demokratikus rendszerünk vívmányairól és népgazdaságunk további fejlődésének távlatáról szóló fejezet, amely iparunkról, mezőgazdaságunkról, hazánk villamosításáról, közlekedési hálózatunk kibővítéséről, állami és szövetkezeti kereskedelmünk megerősödéséről, dolgozóink gazdasági és kulturális életszínvonalának emelkedéséről ad képet. Ipari termelésünk például 1938-hoz viszonyítva az utóbbi öt év alatt 2,5-re, 1948-hoz viszonyítva pedig 3,5-re növekedett. Országunkban több új iparágat létesítettünk, mint például: az elektrotechnikát, a gép- és vegyipar, a mezőgazdasági gép- és traktörpar. Az utóbbi években számos üzem lépett működésbe. Ilyenek: az „Electroputer” és a „Iosif Ranghet” üzem, a „doicești”, „Gheorghe Gheorghiu-Dej” és az „Ovidiu II.” hőerőmű, az „Argesul” cserzőanyaggyár, a „Carbochim” vegyipar, a „Risnov” szerszámgépgyár, a „Gheorghe Gheorghiu-Dej” készruha-

gyár, 11 fűrészáru-gyár, a „Moldova” textilüzem, rádiógyárunk, stb.

Iparunk fejlődését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy már kivitelre is gyártunk mégpedig olyan gépeket és felszereléseket is, amelyeket a burzsoá-földesuri rendszer alatt külföldről kellett megvásárolnunk. Gépszükségletünknek akkor 99 százalékát importáltuk. Ezzel szemben már 1952-ben mezőgazdasági felszereléseink 90 százalékát az élelmiszer és könnyűipari felszereléseink 90 százalékát hazánkban állítottuk elő. Gépiparunk 190 lőerős Diesel-motorokat, robbanómotorokat, fűrészes hengerfűrészeket, esztergápadókat, 4200 kilowattos turbinákat, keményfém-köszörűgépeket, dinamókat, zárt villanymotorokat, golyóscsapágy gyártó gépeket, eszkatörőket ad hazánkunknak.

Hasonló fejlődés észlelhető közlekedésünkben. 1953-ban az átlagos katonai fúrási sebesség 1952-hez viszonyítva 23,3 százalékkal növekedett. Közlekedési eszközök is többet és jobb termelnek, mint valaha, ami többnyire gép- és felszerelési órárt iparunk segítségének köszönhető.

Széniparunk szintén nagy fejlődésnek lendült. 1953 végén például 2,5-szer több szén termeltünk, mint 1938-ban.

Ugyancsak nagy fejlődésnek lendült a koh- és fémiparunk. Acéltermelésünk például 1938-hoz viszonyítva a négyeszeresére emelkedett.

Közforgasztrájk jövőkét gyártó iparunk is sokkal több árut termel, mint felszabadulásunk előtt. Új gyápot- és lenfonoda, textil-, készruha- és cipőgyárak épültek a néphatalom éveiben.

Élelmiszeriparunk is egyre szebb eredményeket mutat fel. A fejlesztésre előirányzott beruházások összege 1952-ben 124 százalékkal növekedett 1950-hez viszonyítva.

Felszabadulásunk óta szintén nagy fejlődésnek lendült mezőgazdasági termelésünk is, ami többek között mezőgazdaságunk gépésztésének és szocialista szektorainknak köszönhető.

Az agitátor kézikönyvének politikai, gazdasági és kulturális életünkéről, valamint a Szovjetunió önzetlen baráti segítségéről szóló adatai olyan képet nyújtanak fejlődés hazánk dolgozóinak életéről, amelyek különösen nagy segítséget nyújtanak agitátorainknak. A könyv azonban nemcsak segítséget, de komoly feladatokat is jelent agitátoraink számára: a fardhatatlan tanulás és tanítás magasabb feladatát.

Barabds Dezső

Testnevelés és Sport

Vasárnap délelőtt és délután folytatódott az „A”-osztályú labdarúgó bajnokság küzdelmei. A mérkőzések általában a várt eredményekkel érték véget, meglepetésnek talán csak a Metalul Vajdahunyad győzelmét tekinthetjük Sztláinvárosban. Városunkban a Fl. Rosie UTA csapata a Metalul Aranyosgyéresrel mérte össze erejét s a csatársor tehetetlen játéka miatt csak 1:0-as győzelmet ért el.

Nagy sikernek számít a Locomotiva Arad győzelme Resicán s a Constructorul pontszerzése is igen értékes eredmény.

Beszámolónk a vasárnapi sporteseményekről:

Fl. Rosie UTA – Metalul Aranyosgyéres 1:0 (0:0)

„December 30” sporttelep. 7000 néző. Játékvezető: Tóth (Nagyvárad). Góllövő: Birau.

A vasárnapi találkozó során az UTA csapata nem nyújtotta azt a jó játékot, amit a közönség várt. A csatársor pepecselő játékaival nem találta meg a Metalul védekező taktikájának ellenszerét s így a nagy mezőnyfőlényt nem sikerült gölokra váltani. Ahelyett, hogy meredek labdákkal széthúzták volna a tömörülő Metalul védelmet, rövid adogatásokkal közelítették meg az aranyosgyéresiek kapuját. Így a védőknek a 16-osnál csaknem mindig sikerült felszabadítaniuk. A Metalul lelkesen játszott, a háttérhármast teljes értékű játékokat nyújtott.

A csapatok a következő összeállításban mérköztek:

Fl. Rosie UTA: Fuleiter — Sereș (Lupes), Dusan, Farmati — Kapás, Manole — Birau, Mercea, Váci, Szakács, Dumitrescu.

Metalul Aranyosgyéres: Mindruț — Lăzar, Mari, Felecan — Ban, Ruzici — Muresan, Copil, Cacoveanu, Safar, Buruian.

A „B” OSZTÁLYU BAJNOKSÁG EREDMÉNYEI:

Constructorul Arad—Avintul Szászváros 2:2 (1:1)

A szászrégeni csapat nagyobb tudását a Constructorul játékosainak lelkesedése ellensúlyozta. A döntetlen eredmény igazságos. A vezető gólt Patru lőtte az első félidő 15. percében, a félidő utolsó perceiben egyenlített Barabás. A második félidőben Carpinet rosszul ad haza, Iacob csak kiütni tudja a labdát s végül is Oprea a hálóba vágja. A Constructorul nagy lelkesedéssel küzd az egyenlítő gólt és pár perccel a mérkőzés befejezése előtt Carpinet kapuelőtti kavardásból kiegyenlített.

További eredmények:

Fl. Rosie Kolozsvár—Minerul Lupény 2:1.

Locomotiva Nagyvárad—Locomotiva Kolozsvár 1:2.

Locomotiva Arad—Metalul Resica 1:0.

Már a mérkőzés elején az UTA magához ragadja a kezdeményezést, állandó az aradiak mezőnyfőlénye, de az erőltetett támadások távoli lövésekkel végződnek. Ezek azonban rendre elkerülik a kaput. A 23. percben Vácinnak nyílna alkalm a gólszerzésre, de az 5-ösön lyukak rug. A 25. perctől kezdve feljön egy pár percre a Metalul, Buruian lő mellé, majd Copil 25 méteres szabadrugása a kapufáról pattan vissza. A félidő az UTA támadásaival ér véget, de gólt nem sikerül lőni.

A második félidő 6. percében Váci elöl közelíti el a labdát, a játékezőtől szipa azonban néma marad. Ezután 10 percig nagyon jól játszik az UTA, egy-két igen szép támadást vezet a csatársor s Manole lövése, majd Kapás feje ad munkát az aranyosgyéresi kapusnak. Gólt azonban csak a 42. percben sikerül lőni, amikor Váci a megítélt szabadrugást gyorsan hajtja végre s Birau lövésszerű beadása átszáll a kapus felett a hálóba.

Jók: Lupes, Dusan, Kapás, illetve Lăzar, Mari, Felecan.

KÜLFÖLDI LABDARÚGÓ EREDMÉNYEK:

Szovjetunió „A”-Magyar Népköztársaság „A” 1:1 (1:0).

Góllövő: Solnikov (14. perc), illetve Kocsis (59. perc).

Magyar Népköztársaság „B”-Szovjetunió „B” 0:3 (0:1).

Góllövő: Vorosilov, Kazaev, Karbasov.

Belgium—Nyugat-Németország 2:0 (1:0).

BIRKOZÁS:

Az első osztályú birkozó csapatbajnokság küzdelmei során a Fl. Rosie UTA—Metalul Resica találkozó szoros küzdelem után 4:4 arányban, döntetlenül végződött.

ATLETIKA:

A Köztársaság stadionban folyó nemzetközi atlétikai verseny során hazánk atlétái jól szerepelnek. Lia Manoliu 43,46 méterrel nyerte a női

„A”-osztályú bajnokság 100 méteres eredményei:

Hadsereg Közp. Háza Bukarest—Locomotiva Bukarest 3:0.

Dinamo Bukarest—Progresul Nagyvárad 4:0.

Dinamo Sztláinváros—Metalul Vajdahunyad 0:1.

Flacara Ploesti—Stiinta Kolozvár 1:1.

Minerul Petrozsény—Locomotiva Temesvár 0:0.

Stiinta Temesvár—Locomotiva Marosvásárhely 4:0.

Fl. Rosie UTA	16	10	4	2	11	24
Hads. K.H. Buk.	14	8	4	2	12	20
Dinamo Buk.	15	6	6	3	34	22
Stiinta Temesv.	16	3	12	1	21	15
Flacara Ploesti	15	6	5	4	23	14
Stiinta Kol.	16	7	3	6	20	23
Locom. Temesv.	15	6	4	5	28	15
Minerul Petrozs.	15	5	5	5	15	17
Locom. Marosv.	15	6	3	3	17	21
Locom. Buk.	15	6	2	7	24	14
Met. Aranyosgy.	16	4	5	7	13	18
Din. Sztláinv.	16	4	4	8	14	12
Met. Vajdah.	16	3	4	9	16	39
Progr. Nagyv.	16	—	7	9	11	29

diszkoszvetést, Georgescu pedig a térfi súlylökésben szerezte meg a bajnoki címet 15,83 méteres dobásával. Köhler, a Német Demokratikus Köztársaság versenyzője három számban nyerte el a Román Népköztársaság bajnoka címet, egyaránt első volt a 80 méteres női gátfutásban, a 100 méteres és 200 méteres női síkfutásban.

BEFEJEZŐDÖTT A XI. SAKK OLIMPIASZ

Ahogy a megelőző forduló során várható volt, a világbajnokságot a Szovjetunió sakcsapata nyerte meg. Az eredmények kétségkívül igazolják, hogy a bajnokságot a legjobb csapat nyerte.

A bajnokság első három helyezettje a következők:

1. Szovjetunió 34 pont
2. Argentína 28 pont
3. Jugoszlávia 26½ pont

HUAN CIAN-SZI PROFESSZOR

Irtá: VADIM KOZSEVNYIKOV

klínikát nyissom. A Kínában végzett orvosok nem imponáltak a gazdag pácienseknek. Négy évet töltöttem Amerikában. 1945-ben tértem onnan haza, miután megszereztem a doktori diplomát.

Az amerikai erkölcsök még az én burzsoá gondolkodásmódot és nevelésemet is megrendítették. A penziókban nem bérleltem szobát, mert sárga voltam. Nem lakhattam a kórházak orvosotthonában sem, nem lehettem asszisztens, vagy később tanár.

Az operációs terembe csak akkor engedtek be, ha a beteg történetesen néger volt, vagy sárga, mint én, vagy pedig mulatt. Nehéz volna megmondani mi a különbség a német és az amerikai fasizta fajgyűlölet között, amelybe lépten-nyomon beleütköztem. És mindez abban az időben történt, amikor Kína, Amerika szövetségeseként harcolt Japán ellen. Noha kizsákmányoló osztályból származom, magam is a cinikus kizsákmányolás áldozata lettem.

A kórházban, ahol dolgoztam, ugyanugy, mint minden más amerikai kórházban, az operációért külön díjat kellett fizetni. Ha a műtétet tanár végezte, jobban meg kellett fizetni, mint amikor egyszerű orvos hajtotta végre.

Ha azonban a beteget már a műtőbe vitték, a tanár előhívott engem, rám adta az álarcot és én végeztem el helyette az operációt. O az alatt áll ment egy másik műtőbe és megoperált egy másik beteget, így megkerülte a jövedelmét.

Akadit néhány barátom is, becsületes orvosok, akik híven szolgálták a tudományt. De most már tudom, hogy ők az orvostudomány egyszerű munkásai voltak csupán, akik a kórházak és klinikák tulajdonosaitól függtek.

Jóllehet tapasztalt orvos voltam, aki egyedül hajtott végre bonyolult műtöket, kevesebbet kerestem mint egy amerikai egészségügyi megbízott. Hivatalosan csak akkor engedtek be

a műtőbe, amikor már nagyon sok orvos vonult be a hadseregbe.

Egyébként azt tapasztaltam, hogy az európai hadsérben, a legsúlyosabb csatákban megsebesült gyalogos katonák csupán állampolgárságuk szerint voltak amerikaiak — származásuk szerint nem. Valószínűleg éppen a nemamerikai származású katonákat küldték az első vonalba és a legtöbb veszteséget szenvedett gyalogos egységekből.

Amerikában rendkívül kifinomult a nemzet önértékelése talán éppen azért, mert minduntalan a kinaikkal szemben sűrű magatartásba ütköztem. Sok amerikai úgy beszélt Kínáról, mintha saját területük lenne. Sőt, még a kartársak között is akadtak olyanok, akik lőhárító, pártfogó vállveregetéssel kezelték.

Egyik professzor egyszer felajánlotta, hogy tekintélyes összeg ellenében nyissam majd magánkórházat Kínában az ő neve alatt. Ezt mondta nekem:

— Japán legyőzése után mi, amerikaiak rendet termeltünk majd Kínában. Eppen ezért jó lesz, ha már most biztosítja magának az amerikai támaszt, mert aligha hagyjuk, hogy ezután a kinaikkal kereszenek pénzt ott, ahol a tökéletesítéssel és kezdeményező készséggel magunk is kereshetünk...

Azok között az amerikai orvosok között, akiket ismertem, sok volt a rendes és becsületes ember. De fészélyezve érezték magukat és igyekeztek elszigetelten élni. A tudósok mintegy védekezésül a kémlelőn kalmarsszellem ellen, rendkívül elvonott tudományos problémákat tanulmányoztak, amelyeknek semmiféle gyakorlati jelentőségük sem volt az orvostudományban. Ezzel szemben a „kereskedő orvostudomány” képviselői önkényuralakként viselkedtek saját hazájukban. Pereket indítottak a tudósok ellen, „vörös propagandával” vádolták azokat az orvosokat, akik cikkekben megírták, hogy Amerikában nem létezik egészségügy. Tudományos címeket osztogattak azoknak, akik undorítottak brosurákat adtak ki a fajmeletről.

A második világháború után visszatértem hazámra és a sanghaji Vörös Kereszt kórházában kezdtém dolgozni. Nem nagyon kutattam a kómuingtangisták politikájának lényegét. De azt tapasztaltam, hogy itt is azok az amerikaiak zsarnokoskodnak, akik a különböző cégek ügyvédek, a katonai tanácsadók és a vallásos missziók képviselői útján kaparintolták meg a hatalmat.

Infúzió, éhség, romlás, a nép nyomora — ezeket a szavakat még magánbeszélgetésben sem lehetett ki-ejteni, mert azzal a veszélyrel járt, hogy az ember a kómuingtangista rendőrség karmái közé kerül. Az orvosi személyzetet megfélemlítették, elnyomták. A kómuingtangista tisztviselők a kórházakból ellopják és elárusították a gyógyszerket, az orvosi műszereket és felszerelést.

A pénznek semmi értéke sem volt, a betegeköt aranyat, ezüsttrudakat, vagy rizst vettek el a veszélyért. A betegek hozzátartozói a fekete piacon voltak kénytelenek beszerezni lehetetlenül magas áron a szükséges gyógyszerket, a kórházakban pedig a gyógyszerket lopkodták.

A sanghaji értelmiség körében a legképtelenebb hírek keringtek a kómuingtangisták és a felszabadító néphadseregről. Egy tiencsini professzorral azt meséltek, hogy el kellett hagynia feleségét és egy mongol nőt kellett elvennie, aki... törrel az övében kísérgette. Azt híresztelték, hogy a kómuingtangisták egy-egy város elfoglalása után mindenkit kivégeznek, akiknek nem kérés a tenyere. Intéztünk sok professzor megrettent ezektől a híresztelésektől és minden megtagadott pénzt jegyekre költve elhagyta hazáját.

Azt akarják tudni, hitelt adtam-e ezeknek a híreszteléseknek? Igen, noha egyesek tulzoztaknak tünnek. Azt hittem, hogy a nép gyűlöli az értelmiségieket és ezt természetesen is tartottam, hiszen én sem ismertem az egyszerű embereket és sohasem vonzódtam hozzájuk. A kínai nép nagy parasztbázisú megerősítettétémet, hogy az uralkodó osztályok nem kímélték sem várhatnák a felkelőtől. Ezzel szemben olyan híreket is hallottam, hogy a kómuingtangisták a felszabadított területeken nemcsak

hogy nem üldözik az értelmiségieket, hanem fontos állásokat bíznak rájuk és lehetőséget nyújtanak nekik az együttműködésre.

Országunk ismert társadalmi harcásairól Szun Csin-lin asszonyról és Kuo Mo-zso professzoról olyan értékeseket kaptam, amelyek arra késztették, hogy megváltoztassam véleményemet a kómuingtangistákról. Megtudtam, hogy ők a forradalom útjára tért nép oldalán állnak és Mao Csdun programját támogatják.

Es nem mentem el Sanghából, noha egyik amerikai orvosismerősem a néphadsereg bevonulásának küszöbén felajánlott egy helyet a repülőgépben.

Az egész éjjelt lakásom legkisebb szobájában töltöttem. A feleségem meg én ide hordtuk a legszükségesebb holmikat. Meg voltunk győződve róla, hogy a nagyobb lakásokba szegényeket költöztetnek, akik addig viskókban laktak. Minden értékesebb holminkat a hallban helyeztük el, hogy szem előtt legyenek, amikor a katonák fosztogatni jönnek és ne kelljen nekik átkutatniuk a lakást. Egyedül csak tudományos műveimet rejtettem el.

Házartási alkalmazottaktól megtudtuk, hogy a vörösök bevonultak a városba, de nem hallottam lövöldözést, jajveszekélést, fosztogatástól betört ablakok csörömpölését.

A feleségem könyörgött, hogy ne menjek ki a házából, de nem hallgattam rá. Elfeljezttem megemlíteni, hogy Sanghában azokban a napokban egy marék rizst sem lehetett találni. A hatalmas város egész lakossága éhezett. A kómuingtangisták a visszavonulás előtt elpusztították az élelmiszerraktárakat és kirabolták a várost. A mi kórházunkban is mindent tönkretettek, még az ágyakat is ki-dobták az ablakon.

Megpillantottam a felszabadító néphadsereg katonáit. Eszt az eső. A lakosok hívták a katonákat, hogy jöjjenek be a házakba. De ők csak álltak tovább felsorakozva az esőben. Aztán egy tiszt haladt végig a sorok mentén. Nem hallottam, hogy mit mondott, de láttam, hogy a katonák rizst és cipőt vesznek elő hátizsájukból és nagy kosarakba rakják.

A kosarakat a járdára vitték és elkezdtek osztogatni a rizst és a katonakenyeret az éhes lakosok között. A tiszt nekem is odanyújtott egy cipőt.

E szavakkal utasítottam vissza: — Nem vagyok koldus! Majd kihívom hozzáttem: — Tanár vagyok a sanghaji egyetem!

Azt vártam, hogy a tiszt erre megüt, vagy parancsot ad a letartóztatásra. De ő csak mosolygott és tisztelettel válaszolt:

— Kérem tanár ur, bocsásson meg ezért a szerény baktársi aiándéért. Remélem, hogy ezt a rizst nem fogja visszautasítani, hanem elfogadja a pekingi egyetem egyik volt hallgatójától, tisztelete jeléül.

S ezzel a kezembe nyomott egy zacskó rizst. Valószínűleg ez volt minden, ami fejadagjául megmaradt.

Hazavittem a zacskó rizst, s odaadtam a feleségemnek:

— Egy vörös tiszt adta az utcán. Nem tudom miért tette, azt sem tudom, hogy kicsoda volt, de meg kell köszönnöm neki.

A feleségem lehuzta ujjáról a gyűrűt és én újra kimentem. A tisztet azonban már nem találtam ott. Ellenben láttam sebesült katonákat és felszólítottam őket, hogy kövessenek; elvittem őket a kómuingtangista kórházba. A könnyebben sebesült katonák segítettek rendet teremteni a műtőben és én elkezdtem őket köztönni. Azután megjelent néhány katonaoorvos is. Ők segedkeztek nekem, amikor megoperáltam a súlyosabb sebesülteket. Csak egy hét múlva tértem haza. Miután kiplihentem magam, ismét elmentem a kórházba, de nem ismertem rá — teljesen fel volt szerezve minden szükségessé kellett.

Egy katona lépett hozzám, megmondta, hogy Csin-lin-nek hívják és ha nincs kifogásom ellene, ő lesz a helyettesem. Majd közölte, hogy egy gépkocsit bocsátottak rendelkezésemre.

Igy válaszoltam: — Nincs szükségem az Ön gépkocsijára, de kész vagyok teljesíteni orvosi kötelességemet. Később majd meglátom, hogy akarok-e vagy sem együttműködni a kómuingtangistákkal.

Jól kihasználják a gépparkot

Ahhoz, hogy a gép- és traktorállományok eleget telessenek a II. pártkongresszus irányelveit, meg kell, hogy a gépparkot jól kihasználják, a munka termelékenységének állandó fokozása.

A kürtösi gép- és traktorállomás jó eredményt ért el a géppark kihasználása terén. A traktorok napi működési idejének meghosszabbítása érdekében több váltást szerveztek. A GTA vezetőjének ezirányú szervező munkája nehézségekbe ütközött, mivel egyes traktorosok nem bíztak az előző váltásban dolgozók szakmai képességében, attól tartottak, hogy munkatársuk megrongálja a traktort, vagy nem végzi el a megfelelő karbantartási munkákat. A GTA vezetője és a politikai osztály felvilágosító munkája eredményeként a traktorosok megértették, hogy a több váltásban folyó munka nagy előnyöket jelent a népgazdaság, a GTA és a traktorosok számára egyaránt. Később az eredmények bebizonyították, hogy váltásban is lehet jó munkát végezni. Gáll András, Szobodai István, Almási János, Belko Kálmán traktorosok, mind teljesítették a nyári kampányban előirányzott tervüket és ezért megfelelő pénzjutalomban részesültek.

Üzemanyag, cserealkatrészek, valamint időmegtakarítás érdekében a GTA vezetője egy osztályt el a traktorbrigádokat, hogy a közeli községekben dolgozzanak. Így például a 2. számú brigád Tornán, valamint Kis- és Nagyváraloson dolgozik, a 16. számú brigád Fakerten, Szentlány faluban és Miklakán. Hasonló a beosztásuk a többi brigádoknak is. A GTA vezetője idejében tartalekölja és szállítja az üzemanyagot a brigádok részére, hogy biztosítsa a traktorok zavartalan működését. A távolabb dolgozó brigádok üzemanyagellátását is megoldották. A Vágán dolgozó brigád például a fenlaki GTA-tól kap üzemanyagot.

A traktorosok azon igyekeznek, hogy minél egyenesebb barázdákat szántanak. Így egyrészt időmegtakarítást érnek el, másrészt pedig jó minőségű munkát végeznek. Jól kihasználják munkaidőjüket Pop Stefan, Ardelean Ioan, Mod Francisc, Ivan Mihai, Nagy Sándor és mások.

A Szentannán megtartott tapasztalatcseré után a kürtösi GTA traktorosai elhatározták, hogy alkalmaz- zák a Bunejev módszert. Az ősz szántás-vetési munkálatokban Dömös József 1. számú brigádja, Iván István 4. számú brigádja már alkalmazza is a kiváló szovjet módszert.

Nagy időmegtakarítást jelent a traktorosoknak Julcau Constantin ellenőrző gépész ujtása is. A traktorok üzemanyag-adagoló szivattyúja ugyanis néha ellenőrzésre szorul. Illyenkor lesereltek a szivattyút és beszállították a GTA-hoz ellenőrzésre, beállításra. Julcau elvtárs állás marással négy részre osztva a fém- társát szerkesztett, amellyel a mezőn is ellenőrizhető a szivattyú működése. Az ujtás idő- és üzemanyag megtakarításhoz vezet.

A traktorok teljesítőképességének kihasználásáért az ősz vetések idején a vetőgépeket kapcsolásban használják. Ezt a módszert már tavasszal is alkalmazták olyanformán, hogy két 2 méter széles vetőgépet kapcsolnak, ezenkívül két 4 méter széles vetőgépet kötöttek egymás mellé. E jól bevált kapcsolási módot az ősz vetések alkalmával is bevezetik.

Tavasszal a GTA vezetője a KD-35, az SRT és az IAR traktorokat külön brigádokba osztotta be. Kiderült azután, hogy az IAR, vagy az SRT típusú traktorok kerekeli szám- táskor megcsúsznak, ami igen káros a gépre, megrongálja motorját és fokozza az alkatrészek kopását. Ezért egyes csoportokat szerveztek, a ke- rekes traktorokat, hernyótápasokkal tettek egy brigádba. A brigádok ve- gyes összetételének előnye megmu- tatkozott a nyári kampányban is, amikor a nagyobb teljesítőképességű KD traktorokat nem csúszás, hanem más nehezebb munkára használták.

A motor-fordulatszámának helyes szabályozása kedvező hatással van a traktor élettartamára. A motor for- dulatszámának a szabályozását csak a főgépész végezheti. A KD-35 traktor motorjának megengedhető for- dulatszám a percnként üresjárásban 1500—1550, terheléssel pedig 1050 lehet. A kürtösi GTA KD-traktorainak motorját, mintegy 1400 percnkénti fordulatszámra állították be. Ennek

jelentősége abban rejlik, hogy nem túl nagy fordulatszámú működés folytán meghosszabbodik az alkatré- szek használati időtartama és ritkáb- ban kell cserélni a dugattyúgyűrű- ket, hengerbetéteket, csapágycsapat, stb.

A traktorok teljes kihasználásához szükséges, hogy az előírás szerint betartsák az összes karbantartási szabályokat. A tervfeladatok teljesíté- se és teljesítése érdekében a trak- torosoknak lelkiismeretesen kell gon- dozniuk gépeiket. Vardarie Vasile, gépének jó karbantartásával 175 szá- zalekban teljesítette a nyári kampá- nyban tervét. Az ősz kampány tervéből is több mint tizenhét százalékat meg- valósított. Chirlian Ioan és Almási Vilmos traktorosok, gépük gödves ke- zelésével 176 százalékkal, illetve 160 százalékkal teljesítették a nyári kam- pányban tervüket. Vannak traktoros- ok, akik nem végeztek el gondosan a karbantartási műveleteket. Czimbál József 11. számú brigádjának trakto- rosai például, a brigádvezető hiányos ellenőrzése miatt több ízben nem tis- zították ki a motorinaszűrőket.

A munkálatok lendületes ütemére nagy hatással van a szocialista ver- seny, amely maga után vonja a gé- pek teljesítőképességének minél na- gyobb fokú kihasználását. Ezt a kér- dést elhangyalták a kürtösi GTA- nál, noha a nyári kampány eredmé- nyei igazolják a verseny szükségse- gét. A szocialista versenyben levő Ivan Mihai 210 százalékkal, Zaha Ioan 196 százalékkal, Hegedűs Mi- hály 192 százalékkal, Kohut József pedig 188 százalékkal teljesítette a nyári kampányt.

Az ősz kampányban tovább kell fejleszteni a szocialista versenyt, hogy a GTA traktorosainak munka- lendülete most se csökkenjen. A po- litikai osztály, élen Stoianov Teodor elvtárral, az osztály vezetőjével szervezte meg még jobban a ver- senyt a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista For- radalom 37. évfordulója tisztele- tére. A pártalapszervezet agi- tátorai magyarázzák meg a traktor- osoknak, hogy csak a traktor jó gon- dozásával és fokozott mértékű kihas- ználásával teljesíthetik tervüket és biztosíthatják a dolgozók jövővi ke- nyerét.

Szender Károly

Falusi levelezőink írják

A vetésterület növeléséért

A II. pártkongresszus irányelv-ter- vezete a mezőgazdaság fejlesztésére a következő 2—3 évben, az első feje- zetben foglalkozik a vetésterület nö- velésének fontosságával. Leszögezi, hogy növelni kell a szántóföldeket és a megművelhető területeket.

Nálunk, Keresztur falu határában is van lehetőség a vetésterület növelésé- re. Ezzel a kérdéssel a „Petőfi Sán- dor” kollektív gazdaság vezetőtaná- csa és a tagság már az irányelv-ter- vezet megjelenése előtt, augusztus ele- jén is foglalkozott. Közgyűlésen vi- tattuk meg például azt, hogy a falu határa szélén lévő 56 hektáryi ki- használatlanul fekvő legelőt hogyan lehetne termékenyíteni.

A közgyűlésen általános vélemény alakult ki arra vonatkozóan, hogy ezt a földet meg kell művelni, mert ugyanis elegendő legelőnk van és a kol- lektív gazdaság megfelelő munkaerő- vel is rendelkezik. Az említett föld- terület állami tulajdon volt s mi, az irányelv-tervezet megjelenése után, engedélyt kértünk a megművelésére a kollektív gazdaság keretében. Az en- gedélyt megkaptuk és már meg is kezdük a föld feltérítését. A nagy- szentmiklósi GTA traktorosai segíté- nek bennünket ebben a munkában.

Ezért tehát újabb 56 hektár te- rületet szántunk fel, fekete ugarnak hagyjuk s tavasszal takarmányfélé- ket, jövő ősszel pedig már gabona- féléket vetünk bele.

Igy tehát egyrészt biztosítottuk az állatállományunk a szükséges zöld- takarmányt és jövő ősszel 56 hektár- ral növeljük kollektív gazdaságunk vetésterületét.

Makra Mihály, levelező

Kiosztották

a 40 százalékos előleget

Az elmúlt napokban ünnepélyes keretek között osztották ki a 40 szá- zalekos előleget a nagyörsi kollektív gazdaságban. Az ünnepségen felol- vasták az élenjáró dolgozók neveit. A legszebb eredményt Marker Tomá- érte el 218 munkanapegységgel. A legnagyobb munkanapegységet Stoj- ja Teodor és hatlagu családja szerez- te 700 munkanapegységgel, de nem sokkal maradt el Libus György há- romtagu családja sem, amely 493 munkanapegységet teljesített.

A kollektivisták minden munkanap- egységre 1 kiló búzát, 2 lejt, 10 deka zöldpaprikát, 10 deka borsót, 5 kiló szalmát, 1 kiló fát, 10 deka parad- ismot és sok más mezőgazdasági terményt kaptak.

Jó munkájukért bőséges javadal- mazásban részesültek: Bán János, Bán András és Calugareanu Petru kollektivisták, akik a szőlő gondozá- sánál tündek ki.

Az előlegezlést közös ebéd köve- te, amelyen a kollektivisták a jövővé- zett munka tudatával vettek részt. Libus Piroksa, levelező

A szovjet pánccélosok napja

A Szovjetunió vasárnap ünnepelte a pánccélosok napját. Ennek a nap- nak megünneplését a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének 1946- ban hozott törvényerejű rendelete határozta el.

A szovjet pánccélosok éppen úgy, mint a szovjet hadsereg minden egyes katonája, éberen őrzik hazájuk határait, bátran védik népük békés alkotó munkáját.

Képek a Kínai Népköztársaságból

Kínában a népművészet rendkívül fejlett. Képünk Yunan tarto- mányban az egyik népi zenekar két fiatal leánytagját ábrázolja, akik a mandolinhoz hasonló hangszereket játszanak.

A népi képviselő gyűlésein az ipar és a mezőgazdaság dolgozói is részt vesznek. Képünk Czeccuan tartományban az egyik gyár dolgo- zót ábrázolja, amint örömmel fogadja a népi képviselők testületének gyűléséről visszaérkező munkatársukat.

A fakitermelők munkasikerei

Kemény munkát végeznek a faki- termelők. A múltban azonban sokkal nehezebb volt munkájuk. A borosse- besi IFET-hez tartozó fakitermelő rész- leges erdőmunkásai — fávágók, köz- lítőzők és szállítók — javarésze szocialista versenyben végzi munkáját. A versenyben a dolgozók egyszerű- és komplex-brigádokat alakítottak és jól megszervezett eredményes munkát végeznek. Az elmúlt hónapban a borossebsi és a gurahonci részleg

kerültek a verseny élére.

A borossebsi részleg dolgozói au- gusztusban 103 százalékkal teljesít- ték az értéktérítést. Megvalósításuk azért is jelentős, mert mennyiségileg a legtöbb tűzfát termelték ebben a hónapban. A gurahonci részleg vi- szont az értéktérítési teljesítés terén túlhaladta a borossebsi részleget: a múlt hónapban ugyanis 138 százalé- kal teljesítette ezt.

Ezeket a sikereket a brigádok kö- zös munkájával, egymás megsegíté- sével és a haladott munkamódszerek alkalmazásával érték el.

A brigádok közül szép eredményt ért el a borossebsi részlegben a Bor- tis Pascu vezette tűzfát-közelítő bri- gád, amely 38 százalékkal haladta túl a tervet, Winkler Géza szállító- brigádja pedig 103 százalékos terv- teljesítést valósított meg.

Néhány nap múlva a sanghaji pro- fesszorok gyűlést tartottak. A gyűlé- sen felszólalt Csen-i tábornok, a vá- ros polgármestere, ismertette a kom- munisták politikáját az értelmiségiek- kel kapcsolatban.

Két hónap múlva, a tudósok össz- kínai kongresszusán hallottam elő- ször arról, milyen hatalmas feladatot tűzött maga elé a népi kormány: az ország életének teljes átalakítását.

A népi hatalom már az első hó- napokban felszámolta az inflációt, sza- bított árakat állapított meg, biztosít- totta a lakosság élelmiszerellátását, helyreállította a város iparát. Meg- alakították az első orvosi intézetet, amely mellett sebészeti klinika is mű- ködött.

A kóumintangisták amerikai repülő- gépekről bombázni kezdtek a várost. Éppől kifolyólag természetesen mind- járt számrva kelt a hír, hogy Ameri- ka hadat üzent Kínának. Távollétem- ben egy ember kereste fel lakóamat és közölte feleségemmel, hogy ha nem szüntetem be az együttműködést a kommunistákkal, akkor kivégésnek egy titkos társaság ítélete alapján. Egy levelet is hagyott részemre at- tól az amerikai orvostól, aki a me- neküléskor felajánlott egy helyet a repülőgépben. Az amerikai orvos azt ajánlotta nekem, hagyjam el minél sürgősebben Sanghajt, mert a légi- bombázások el fogják pusztítani a vá- rost. Elhatároztam, hogy falura me- gyek a bátyámmal, akinek az agrár- reform után meghagyták földje egy részét.

De Szun tábornok, a felszabadító néphadsereg IX. hadtestének pa- rancsnoka éppen akkor gyűlésre hívta a város értelmiségieit és azt mondta nekik:

„Garantáljuk, hogy mátlól kezdve egyetlen ellenséges repülőgép sem jelenik meg a város felett. Dolgozza- nak csak nyugodtan tovább.”

Hogy őszinte legyek, nemigen biz- tam a tábornokokban. Sanghaj ugyanis május 27-én felszabadult, holott a kóumintangista tábornokok még négy nappal előbb — 23-án — nagy ünnepségeket rendeztek a váro- sban, a néphadsereg csapatai felett aratott állítólagos győzelmük alkalmából.

Végül mégis úgy döntöttem, hogy a városban maradok — az első bom- bázásig.

Az ellenséges repülőgépek többé nem jelentek meg a város felett. Ez nemcsak azt bizonyította be a sang- haj értelemiségiek előtt, hogy a népi kormány sohasem hazudik, hanem arról is meggyőződött bennünket, hogy a felszabadító néphadsereg rendelke- zik azokkal az eszközökkel, amelyek az amerikai és csangajsejkeista erők egyesült támadásainak visszaverésé- hez szükségesek.

Alkalmam nyílt megismerkedni a népi kormány több tagjával és lát- hattam, milyen szerényen élnek, mennyire demokratikusan viselkednek alárendeltjeikkel szemben és milyen mélyen és őszintén megbecsülik az értelmiségieket.

Sohasem használt fenség szemben senki leereszkedő, fenbbséges han- got, jöhléket és meglehetősen kihi- váon viselkedtem, mert nem vettem észre, hogy magas kulturájú s az or- vostudományokban járta emberekkel állók szemben.

Kezdt fokozatosan átalakulni a tudományról alkotott felfogásom is. Azelőtt azt hittem, hogy a tudomány, mint az emberi értelem legmagasabb megnyilvánulási formája nem függhet a nép általános szakszerveletétől. Sang- hajban minden négy évben rendszer-esen kitört a kolerajárvány. Sok tu- dós egész életét a koleravírus és hor- dozó tanulmányozásának szentelte, de nem tartották szükségesnek, hogy eljárásokat dolgozzanak ki a járvá- nyok leküzdésére.

A népi kormány az összes orvoso- kat mozgósította a lakosság beoltá- sára. Voltak tudósok, akik eleinte rossz néven vették, hogy beleavat- koznak tudományuk tevékenységük- be. De 1949-ben, amikor ismét esedé- kes volt a kolerajárvány kitörése — egyetlen eset sem fordult elő. Ebben a sikerben azonban nemcsak a tö- meges oltásoknak volt döntő jelenté- ségük, hanem a népi kormány által széles körben megvalósított külön- fele egészségügyi és köztiisztasági in- tézkedéseknek is.

Amikor az Imperialisták egyesült csapatai megármadták a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságot, elvált-

laltam egy önkéntes orvosi különít- mény vezetését.

Erre a teltre kizárólag sebész-or- vosi kötelességértelem vitt rá.

Amikor 1945-ben elhagytam Ameri- kát, láttam, milyen nagy fejlődés- nek indult ott a hadiipar. Igen sokan minden köntőrfalazás nélkül kimond- ták, hogy Amerika új, nagyméretű háborút indít a Szovjetunió ellen és hogy minden esélye megvan a győ- zelemre, mert a szovjet nép súlyos veszteségeket szenvedett a második világháborúban. Minthogy azonban ez nem következett be, az képzelttem, hogy Amerika nagy katonai erőket fog bevetni Észak-Korea ellen, aho- gyan ez meg is történt.

1951 január 25-én indultam el Ko- reába. Természetesen nem az a fődo- log, hogy Amerika iránt teljesen és mindörökké lelohadt a lelkesedésem, hanem az is, hogy feltártam előttem annak az Amerikának minden förtel- messége, amelyet előttem alatt nem tudtam meglátni. Amit azelőtt megfi- gyeltem és Önöknek elmeséltem, az csak az igazi pokol tornácának a sara volt.

Az amerikai csapatok koreai ke- gyetlenkedéseiről már sokat írtak és most nem akarok azokról újra be- szélni. De amikor a napalmbombák lángjai a szemed láttára hamvasztják el a nöket s gyermekeket, amikor a tüdődet és a torkodat megüli az el- szenesedett holttestek füstje, amikor a fejedet és a ruhádat belepö hamu az élő emberi testekből származik, amikor egy kórházi sátorban össze- szuflolva fekszenek a robbanóbombák szilánkjaitól megsebesített gyerme- kek, a lökhajtós vadászgépekről pedig gépgégyverrel ölik ezeket a gyerme- keket, akkor muszáj meggyűlölnöd azokat, akik az ilyen gyilkosokat ki- neveltek.

Alkalmam adódott arra is, hogy sebesült amerikaiakat operáljak. A kezemet csókolták és könyörögtek, hogy mentsem meg az életüket. És én megmentettem őket.

Az én számomra az volt a legfon- tosbab a koreai háborúban, hogy megismertem népem, megismertem hősies, nagy, önfeledő szellemét. Nem a népet, amelyet a nemzet ál- talános fogalmába foglaltam addig,

hanem az igazi kínai népet: a parasz- tokat, a munkásokat, a katonákat.

Mint sebész-főorvos kizárólag su- lyosan sebesült katonákat operáltam. Amikor az ember leírhatatlan kínok- ban élet és halál között vergődik és mégis képes arra, hogy másokra is gondoljon, ez szerintem az emberi szellem legmagasabb csúcsát jeleníti. Sohasem voltam semmiféle politikai párt hive, de megfigyeltem, hogy ép- en a kommunista katonák voltak azok, akik megdöntöttek minden kö- zeletű felfogást az emberi szellem korlátairól.

Első pillantásra egészen egyszerű dolgokban nyilvánult meg ez. A ka- tona, aki a műtőteremben másnak engedte át az elsősegélyt, kommunista volt. A sebesült, aki arra kért, hogy dolgozzak csak bátran és ne törődjek az ő szenvedésével, ugyancsak kom- munistának bizonyult. A haldokló ka- tonáról, aki kérte, hogy vigyék ki a sátorból, nehogy halála láttára a töb- biek elcsüggedjenek, ugyancsak kide- rült, hogy kommunista.

Es még egy megfigyelés. A mi ö- kentéseink akkor sem csüggedtek el, ha egyik kezüket, vagy lábukat le kellett vágnunk, mert meg voltak győződve róla, hogy a népi kormány biztosítja számukra a munkát, Ön- kéntlenül is eszembe jutott, hogy Amerikában egyszer levágtam egy mulatt pilóta lábfejét. A kórházból ki- jövet egy gépkocsi elé vetette magát és elpusztult. Inkább a halált választ- totta, mint a nyomot.

Koreából a szó szoros értelmében új emberként tértem haza. Es egész munkásságomban kezdtem hozzájá- zodni ahhoz a magasatos vélemény- hez, amelyet népemről e borzalmas háború frontján alkottam.

Akarják tudni, hogyan mutatkozt ez meg gyakorlati szempontból? Klinikámon ötszázánál is több ne- ház operációt végeztem, valamennyit jó eredménnyel. Az előadásaimat lá- togató 1900 diák közül egy nagy esor- portot kiválasztottam aspiranturára és minden tudományt megosztom ve- lük. Az idén megjelenik egy művem, amelynek eletem nagy részét szentel- tem.

Nagyon elfoglalt ember vagyok és legfeljebb négy órát alszom naponta. De eléggé megtanultam az orosz

nyelvet ahhoz, hogy az idén lefordit- sam „A mellikasi szervek sebesíté- se” című 360 oldalas könyvet. Es ez nem az első, sem az utolsó fordításom a szovjet tudósok könyveiből.

Szilárd meggyőződése, hogy a szovjet tudomány elvek elsajátítása nélkül nem lehet szó olyan tudomá- nyos alkotásról, amely megfelelően az emberi igényeknek.

Gyökeresen megváltozott a felfo- gásom a tudósok társadalmi kötele- zettségeiről. Azelőtt azt tartottam, hogy a tudós munkássága csupán a kísérletezések területére, tudományos észleleteire és felfedezéseire korláto- zódik és közbűbbs számára, hogy a társadalom tudomást vessz-e rólu- k, vagy sem. Most megértettem, hogy a tudósok kötelessége az életben is alkalmazni mindazt, amit hasznosnak vél a társadalom szempontjából.

Alelnöke vagyok a sanghaji egész- ségügyi dolgozók szakszervezetének és széles körben megszerveztem a szovjet orvostudomány vívmányainak népszerűsítését.

1952-ben küldöttként részt vettem a népek bécsi békevédelmi kongresszu- sán. 1953-ban részt vettem a nemzet- közli orvoskongresszus munkálatai- ban.

Abban a szerencsében volt részem, hogy alaposan tanulmányozhattam a szovjet orvostudomány helyzetét és a szovjet orvosi intézetek működé- sét.

Nagy örömmre szolgál és meg- tiszteltetésnek tartom, hogy népem- mel együtt küzdhetek a szocializmus- nak nevezett társadalmi rendszerért.

Mielőtt Sanghajtól elutaztam, el- határoztam, hogy megégyezsem felke- ressem Huan Cien-szi professzort, hogy megköszönjem irántam tanúsított fi- gyelmességét.

A klinikára azonban alkalmatlan időben érkeztem. A professzor a műtőteremben volt. A nagy csend és az orvosi szemé- lyzet arcáról leolvasható feszültség megsejtette velem, hogy a professzor éppen e már említett beteg operál- ja. Ez az ember egész életét a Kom- munista Pártnak szentelte, évek hos- zu során át a kóumintangisták bjá- rtoiban színylődt, illegális harcok, majd egy nagy partizánegység veze-

tője, később pedig hadseregparancs- nok, a párt Központi Bizottságának tagja lett s ma az új Kína egyik szá- mottevő vezetőszemélyisége.

Elhatároztam, hogy megvárom az operáció végét.

Több mint két óra telt el, Mikor a professzor végül is kijött a fogadóterembe, kimerültnék látszott, arca beesett, homlokán és felsőajkán izzadságcseppek csillogtak. Nehéze- sen leereszkedett egy fotelbe, kinyuj- totta lábait, behunyta szemét. Kezén, mint a nehéz munkát végző emberek- nél, kidagadtak az erek.

El akartam menni, mert egy gon- doltam, nagyon nehéz lenne most bi- zatló, vagy bátorító szavakat találnom. De a professzor megállított. Mosoly jelent meg az arcán. Feltevésem, úgy látszik, téves volt.

Téti hoztak és a professzor mohón szűrőcsőni kezdte az üdítő italt. Rán- nézett a szemöldöke alól és azt mon- ta:

— Gyenge a szíve; helyi érzéstelenítéssel operáltam és csak a mell- kasi felnyitása után állapítottam meg az operáció végeles tervét, miután számbavettem a betegség új tüneteit. A sérült rész eltávolítása esetleg több időt is tartott, mint amennyire számi- tottam; habozni kezdtem: vajjon ki- bírja-e a beteg addig, amíg én kive- szem a szilánkot? Levetttem a beteg arcáról az oxigénes álarcot, hogy meggyőződjék állapotáról. Rámmo- solyogott, érti, mosolygott és alig mo- zdítva ajkait, ezt utaltotta: „Professzor, én bízom Önben, kérem, bízom Ön is énbenem — még van vagy husz percre való életem.” Tizenöt percre volt szükségem az operáció befejezé- séhez. Most már semmi sem veszé- lyeztet a beteg életét. De ha nem meritek erőt az ő bátorságából és hitéből, akkor az operáció talán más- képp végződhetett volna. A szilánk nyomása a legyengült szívre béműlást idézhetett volna elő. Erre akkor áll- tam rá, amikor végelesen megállap-ítottam a szilánk helyzetét...

A klinikáról távoztamban, virágo- kat szorongató megzavart emberekkel pillantottam meg az előcsarnokban. Nem volt kétséges kinek és miért hozták ezeket a virágokat.

(A „Novoje Vremja”-ból.)

AZ ENSZ KÖZGYÜLÉS 9-ik ÜLÉSSZAKÁNAK MUNKÁLATAI

A szeptember 23-i délutáni ülés

NEWYORK. (Agerpres). TASZSZ. A szeptember 23-i délutáni ülésen először Kanada, Csile és az USA megbízottai szólaltak fel.

Pearson kanadai megbízott beszéde legnagyobb részében az úgynevezett „nemzetközi atomenergia szerv” amerikai tervvel foglalkozott. Ugyancsak ő a Szovjetunióra igyekezett hárítani a felelősséget azért, hogy az ENSZ-nek nem sikerült megoldani a leszerelés kérdését. Azt állította, hogy a leszerelés kérdését, azt állította, hogy a nemzetközi feszültségnek a Szovjetunió volt az oka. Pearson a továbbiakban azt bizonygatta, hogy az északatlanti paktum és a nyugati hatalmak többi katonai szövetsége „kizárólag védelmi jellegű”.

Maza csilei küldött az ENSZ megerősítésének szükségességéről beszélt. A demokratikus tábor országainak a békés együttes létezésre vonatkozó felhívásával kapcsolatban Maza megismételte az amerikai propaganda elcsépett szövegeit és kijelentette, hogy „az együttes létezésre való kommunista felhívás” az USA ellen irányul, s ez azt jelenti, hogy összeomlana az északatlanti paktum, továbbá kiserlet arra, hogy elterelje a figyelmet egy esetleges formozási meglepetéssről. Maza a továbbiakban azt hangoztatta, hogy az ENSZ és a többi nemzetközi szervezet nem nyújt elegendő segítséget a gazdaságilag gyengén fejlett országoknak.

Azután Dulles, az USA külügyminisztere szólalt fel. Az amerikai külügyminiszter felsorolt több eseményt

és nemzetközi értekezletet, amely az ENSZ közgyűlésének 8. ülészaka óta zajlott le és amelyeken — mint mondta — az USA „tevékeny félként” vett részt. Egyebek között megemlékezett egy csomó olyan eseményről is, mint a caracasi panamerikai értekezlet, a guatemalai Arbenz-kormány megbuktatása, a német és osztrák kérdést megvitató berlini értekezlet, a genfi és a manillai értekezlet. Ezekről az eseményekről és értekezletekről beszélt Dulles úgy igyekezett beállítani a dolgokat, mintha az USA minden esetben „a béke megteremtője” szerepét játszotta volna, a Szovjetunió és a „nemzetközi kommunizmus” pedig „a béke és a biztonság megszegője” szerepét.

Dulles beszédének további során azonban világosan kiderült, mennyire indokolatlan az USA-nak az az igénye, hogy „a béke megteremtője” szerepében tetszelegjen. Dulles például nyilvánvalóan csökkenteni igyekezett a genfi értekezlet jelentőségét, s a genfi értekezleten létrejött indokainak megegyezését fontosságát és nem állította kijelenteni, hogy az indokainak egyezmény „végleges eredményei” még „nem láthatók tisztán”. Ugyanakkor dicsőítette a manillai értekezlet eredményeit, holott — mint tudvalevő — itt a gyarmattartó hatalmak agresszív tömbjét hozták létre és ezzel fokozták az új háború veszélyét Délkelet-Ázsiában.

Az úgynevezett „európai védelmi közösség” kudarcáról szólva, — amely kedvezőtlenül befolyásolta az amerikai katonai terveit, — Dulles kijelentette, hogy ez az esemény „bo-

nyolultabbá tette az európai béke kérdését”. Az amerikai külügyminiszter nem is titkolta bosszúságát a tervet visszautasító francia parlament viselkedése miatt. Megkísérelte, hogy a Szovjetunióra hárítsa a felelősséget, amiatt, hogy nem sikerült rendezni a német és az osztrák kérdést. „A Németország széttagoltságát jelentő veszély — mondotta — a Szovjetunió ellenkezése folytán még mindig fennáll”, mert a Szovjetunió arra törekszik, hogy a „Rajnaig terjedje ki befolyását”.

Dulles beszédében a főhelyet az úgynevezett „nemzetközi atomenergia ügynökség”-re vonatkozó „új” amerikai terv foglalta el. Bejelentette, hogy az Egyesült Államok még a közgyűlés jelenlegi ülészakán előterjeszti megvizsgálás végett a „nemzetközi ügynökség” kérdését. Dulles szerint az amerikai javaslatok főleg az alábbi célikültségek megvalósítására irányulnak: 1. Nemzetközi atomenergia ügynökség létrehozása, amely már a jövő évben megkezdje működését. 2. Az atomtudósok nemzetközi értekezletének összehívása 1955 tavaszára. 3. Olyan főkola megnyitása az USA-ban a jövő év elején, ahol külföldi egyetemi hallgatók tanulmányozzák az atomenergia alapvető elveit és békés célokra való felhasználását. 4. Nagyszámú külföldi orvos és sebészszakértő meghívása, hogy tanulmányozzák az amerikai orvosi egyetemek tapasztalatait az atomenergia felhasználása terén.

Dulles beszédében a közismert tények ellenére is azt bizonygatta, hogy ha nem sikerül megegyezésre jutni

az atomenergia békés felhasználását illetően, ezért a Szovjetunió viseli majd a felelősséget. Ugyanakkor nem állította kijelenteni, hogy a Szovjetunió az atomfegyver betiltására irányuló többszöri javaslatai az USA számára teljesen elfogadhatatlanok. Azt is a Szovjetunióra akarta hárítani a felelősséget, hogy az ENSZ zsakutába jutott a klasszikus fegyverek és a fegyveres erők csökkentése kérdésében. Ezzel kapcsolatban újabb kijelentette, hogy a Szovjetunió az atomfegyver betiltására irányuló javaslatai az USA számára elfogadhatatlanok.

Dulles állást foglalt a Biztonsági Tanács öt állandó tagja egyöntetűségére elve ellen és amellyel, hogy a közgyűlés következő ülészakára hívjanak össze értekezletet az ENSZ alapokmányának felülvizsgálására. Dulles sajnálattal fejezte ki afelel, hogy az ENSZ-ben „a szovjet vétó” miatt számos olyan ország nincsen képviselve, amely mált az ENSZ-tagságra. Újságíró körök Dullesnek ebben a kijelentésében azt a szándékot látják, hogy az USA küldöttsége az új tagok felvételével kapcsolatban továbbra is kitart régi álláspontja mellett, vagyis előnyben akar részesíteni egyes országokat mások rovására. Az új tagok felvételével kapcsolatban Dulles nem mulasztotta el az alkalmat, hogy megismételje a Kínai Népköztársaság elleni kiáltványt holmányaival. Ezzel akarta igazolni, hogy a Kínai Népköztársaság eddig nem foglalhatta el a jogos helyét az ENSZ-ben.

A szeptember 24-i délutáni ülés

NEWYORK. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Az ENSZ-közgyűlés szeptember 24-i délutáni ülésén az általános vitában Peru, Costa Rica és Norvégia küldöttei szólaltak fel.

Belaunde, Peru megbízottja beszédének nagyobb részét az atomkérdésnek szentelte. Támogatta az amerikai küldötteknek azt a javaslatát, hogy létesítsenek nemzetközi szervet az atomenergia ellenőrzésére s ugyanakkor az atomfegyver megtiltása ellen nyilatkozott. Azt állította, hogy az atomfegyver megtiltása „bizonytalan-ságot idézhet elő”. Belaunde javasolta továbbá a gyengén fejlett országoknak szánt műszaki segély fokozását.

Costa Rica küldötte beszédében utalt arra a káros befolyásra, amelyet a nyersanyagok nemzetközi árának hullámlása gyakorol a gyengén fejlett országok gazdasági helyzetére. Annak az óhajának adott kifejezést,

hogy meg kellene találni a nyersanyagok rögzítésének módját. Akárcsak Peru küldötte, Costa Rica megbízottja is a gyengén fejlett országoknak nyújtott műszaki segítség fokozása mellett foglalt állást.

Lange, Norvégia külügyminisztere, a norvég küldöttség vezetője megelégedéssel állapította meg, hogy sok év óta a közgyűlés most ült össze először olyan körülmények közepette, amikor sehol sem folyik háború. Annak a reményének adott kifejezést, hogy az ENSZ ezáltal a vitás nemzetközi kérdések rendezésének útján fog haladni. A multban — mondotta Lange — voltak esetek, amikor az ENSZ apparátusát nem a nemzetközi kérdések megoldására használták fel, s ezt nem azért, mintha más tárgyalási módszerek biztosabbnak látszottak, hanem azért, mert bizonyos kérdésekben életbevágóan érdekelt államoknak nem adtak lehetőséget arra, hogy megszólaljanak az ENSZ-

ben. Elsősorban is — mondotta Lange — arra a tényre hivatkozom, hogy a Kínai Népköztársaság nincs képviselve az ENSZ szerveiben. Kormány véleménye szerint, lehetetlen, hogy ez a helyzet ne idézzon elő egyre növekvő aggodalmat az Egyesült Nemzetek Szervezetének tagjaiban.

Norvégia külügyminisztere kijelentette, hogy országa szükségesnek tartja minél több új tag felvételét az ENSZ-be — politikai, gazdasági és társadalmi rendszerekre való tekintettel nélkül. Lange annak az óhajának adott kifejezést, hogy a közgyűlés ne kényszerítse ki a többi határozatainak elfogadását az úgynevezett „szavazatlanság” révén, hanem irányítsa inkább erőfeszítéseit a türelemmel folytatott őszinte tárgyalásokra. A közgyűlésnek elsőbbséget kell biztosítania az olyan határozatoknak, amelyek elfogadhatók mindenki számára s amelyeket egyöntetűen el is fogadnak.

A norvég küldött a gyengén fejlett országoknak nyújtott műszaki segítség fokozása mellett foglalt állást és követelte a fegyverkezés egyensúlyozott csökkentését, hathatós ellenőrzés alatt. Kijelentette, hogy véleménye szerint Anglia és Franciaország július 11-i közös emlékirata a fegyverkezés csökkentésének kérdésében alapul szolgálhat a megegyezésre. Lange helyeselte Dulles javaslatát, hogy létesítsenek nemzetközi szervet az atomenergia ellenőrzésére.

A közgyűlés ezután áttért a főtanács jelentésének jóváhagyására, a jelenlegi ülészakán napirendjére és a kérdéseknek a különböző bizottságokban való megvitatására vonatkozólag. Akárcsak a főtanács ülésén, a szovjet küldöttség ezúttal is azt javasolta, hogy az indokain kérdés végössrendezéséig halasszák el Laosz és Kambodzsa felvételének kérdését. A közgyűlés szavazatlansággal mégis napirendre tűzte ezt a kérdést.

A román kormányküldöttség Pekingben

PEKING. (Agerpres). — Az Uj Kína hírugynökség jelenti:

A Román Népköztársaság kormányküldöttsége Kína központi népi kormányának meghívására péntek délután repülőgépen Pekingbe érkezett, hogy részt vegyen a Kínai Népköztársaság kikiáltásának 5. évfor-

dulója alkalmából rendezendő ünnepeken.

PEKING. (Agerpres). — Az Uj Kína hírugynökség jelenti: Mao Ce-dun elvtárs szeptember 25-én fogadta a Román Népköztársaság kormányküldöttségét, amelynek tagjai Gheorghe Apostol, a Román

Munkáspárt Központi Vezetőségének első titkára, a küldöttség vezetője, dr. Petru Groza, a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének elnöke, Grigore Preoteasa, a külügyminiszter első helyettese és Eusebiu Camilar és Ion Vitner írók. A fogadáson jelen voltak Liu Sao-ci

és Szun Csin-lin, a népi központi kormány alelnökei, Csu En-laj az államtanács elnöke, külügyminiszter, Tung Pi-wu, Csun Yen és Teng Hsziao-ping, alelnökök.

Jelen volt Jacob Coloveanu, a Román Népköztársaság nagykövete a Kínai Népköztársaságban.

Csu En-laj jelentésének vitája a népképviselők összkínai gyűlésén

PEKING. (Agerpres). Az UJ KINA jelenti:

A népképviselők összkínai gyűlésének szeptember 24-i ülésén folytatódott a vitát Csu En-lajnak a kormány tevékenységéről előterjesztett beszámolójaival kapcsolatban. Az ülésen Huan Jan-pej elnököt. Az ülészakán elnökségben részt vettek még Ne Jun-csen, Liu Ja-cse, Bo I-bo, Sziuj De-hen, Jan Min-szian, Csu De-haj és Huan Csean-sui.

A vitában résztvevő valamennyi felszólaló magáévá tette Csu En-laj beszámolóját, amely ismertetette a kínai nép történelmi sikereit a politikai, gazdasági és kulturális épít munkában, a Kínai Népköztársaság megalakulása óta eltelt öt év alatt. A küldöttek beszélték továbbá a kínai nép előtt álló feladatokról a szocializmus építésében és Kína hatalmas ipari átalakulásának átálakításában.

Dun Bi-u képviselő a szeptember 24-i ülés első felszólalója a káderek képzéséről beszélt.

A felszólaló rámutatott arra, hogy a káderek képzése igen nagy fontosságú azoknak a nagy feladatoknak az elvégzésében, amelyek a Kínai Népköztársaság kormányára várnak a szocialista társadalom építését megelőző, átmeneti időszakban. Ezután U Lan-fu képviselő szólalt fel s ismertetett Belső-Mongólia autonóm tartományának az utóbbi öt év alatt elért sikereit. Rámutatott arra, hogy a belsőmongóliai állami vállalatok globális termelésének értéke 1953-ban ötször nagyobb volt az 1949. évnél, az idő pedig a terv értelmében több mint 13-szorosára fog emelkedni. Az állatállomány a legutóbbi öt év alatt több mint kétszeresére növekedett. U Lan-fu a továbbiakban beszélt a belsőmongóliai lakosság életében bekövetkezett különféle változásokról. E tartományban a multban egyetlen felsoktatási intézet sem létezett, ma pedig két felsoktatási intézet is működik. Baotou város fontos ipari központtá alakult.

Li De-cuan képviselő ismertetette a kínai egészségvédelmi rendszer öt éves fejlődését. Ebből kitűnik, hogy különösen a járványok leküzdése terén nagy sikereket ért el. A népi Kínában, az utóbbi öt év folyamán nem tört ki az 1820 óta minden évben felbukkanó kolera és a többi járványos betegség 1950-hez viszonyítva 1953-ban a kolera megbetegedések száma 90 százalékkal csökkent, a himlő eseteké pedig 95 százalékkal. Li De-cuan hangsúlyozta a fejlett szovjet orvostudományi tapasztalatok beható tanulmányozásának szükségét.

Bo I-bo képviselő a kínai vasútszaki nagy sikereiről beszélt. A felszólaló öt éve eltelt idő alatt újáépítetett 9.534 kilométer vasútvonalat és 2.740 kilométer új vasúti fővonalat építették. A párhuzamosan haladó nagyszabású, utépítkezések biztosítani fogják az összeköttetést a közpon-

ti és a távoli határmenti tartományok, valamint a nemzeti kisebbségek által lakott tartományok között. A Csang Káj-ek korrupt klikkje által a folyami és tengeri hajózásnak okozott nagy károk ellenére a kínai hajók tonna úrtartalmanak összessége 1949-hez viszonyítva 107,8 százalékkal növekedett. Kínában rohamosan fejlődik a polgári légitranszport, a posta, a táviró és a telefon.

Soa Szi-an-hua képviselő, az ansani fémipari kombinát főmérnöke az ansani dolgozók munkahelytetteiről beszélt. A munkások a régi technikai normákat megdöntve minden ismeretüket és tapasztalatukat az ország erősítésének szolgálatába állították. A japán megszállás idején — mondotta a felszólaló — az ansani kombinát kilenc kohója legfeljebb 1.300.000 tonna nyersvasat termelt egy év alatt. A kombinátban jelenleg csupán öt kohó működik, mégis 1.500.000 tonna nyersvasat termel. Soa Szi-an-hua hangsúlyozta, hogy az ansani kombinátban az utóbbi években elért sikerei elválaszthatatlanok a szovjet segítségtől. A kombinát munkásai és technikai személyzete a szovjet tapasztalatok kitartó tanulmányozásával napról-napra mind jobban elsajátítják a fejlett technikát.

A képviselők melegen fogadták Csen Sao-huannak, Fucsian tartomány népi kormányának alelnökének beszédét. Csen Sao-huan beszédében rámutatott arra, hogy Fucsian tar-

omány lakosai nagy sikereket érnek el az iparban, a mezőgazdaságban és a kulturális élet fejlesztésében, de ugyanakkor hősiessen harcolnak a Tajván szigetről becsmérszett csangkajsektá kém- és felforgatóbandák ellen is.

Csen Sao-huan hangsúlyozta, hogy a bandák különösen azóta fokozták Kína ellenes felforgató tevékenységüket, amióta az amerikai imperialisták rátették kezüket Tajvárra. A felszólaló biztosította a képviselőket afelel, hogy az ellenfelek mesterkedése nem ingathatja meg Fucsian tartomány lakosságának azt az eltökéltséget, hogy harcoljon Tajván felszabadításáért.

A képviselők nagy érdeklődéssel hallgatták Fu Cso-i öntözésügyi miniszter beszédét. Fu Cso-i ismertetette a Kínában folyó, öntözési célokat szolgáló hatalmas méretű építkezéseket, amelyeknek az a céljuk, hogy megjavítsák a kínai mezőgazdaság helyzetét.

A vitában részt vettek még Hua Lo-gem, az ismert matematika-tudós, Csiao Di-ciu, Csunsin város polgármestere és mások — összesen huszan.

A szeptember 24-i ülésen felolvasott a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének a népképviselők összkínai gyűléséhez intézett üdvözlő üzenetét.

Szovjet katonák hőstette

MOSZKVA. (Agerpres). A KOMSZOMOLSZKAJA PRAVDA négy szovjet katona — Mihail Tolubajev, Nikolaj Baranov, Grigorij Ticscenko és Joszif Jermolovics — hőstétéről számol be. A szovjet katonák életük kockáztatásával megmentették a tűzvésztlő a Német Demokratikus Köztársaság egyik legértékesebb történelmi épületét, a potsdami Sans-Souci parkban lévő teli palotát.

Szovjet katonák észrevették, hogy a palota épületéből lángok törnek elő és Andrejev főhadnaggyal a palota felé siettek, ahol közben egy tűzőlő osztag már meg is kezdte az oltást. A tűz az alagsorban lévő szobákban ütött ki. A palotát csak úgy lehetett megmenteni, ha elszigetelik a tűzfészket. A tűzőlők, bár többször is megpróbálták, nem tudták bejutni az alagsorba és a rácsos pinceablakokon keresztül fecskendezték be a vizet.

A szovjet katonák életüket kockáztatva behatoltak az alagsorba. A fojtó füstben tapogatódzva, az alagsor végtelen kanyarog folvosán megtalálták a tűz fészket, bejutottak a lakókban álló helyiségekbe és eloltották a tüzet.

A Német Demokratikus Köztársaság néprendőrségének vezérigazgatósága a német néprendőrség legmagasabb kitüntetését, „A népszolgalatáért” kitüntetést adományozta a bátor szovjet katonáknak. Otto Gro-tewohl, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnöke levelet intézett Potsdam katonai parancsnokához, amelyben rámutatott arra, hogy a vitéz szovjet hadsereg katonái innár másodszor mentették meg a pusztulástól Németország egyik legnagyobb és legszebb épületét, a Sans-Souci-palotát. A miniszterelnök külön is kifejezte a kormány és a szabadságszerető németek elismerését a tűz oltásában részt vett szovjet katonáknak.

Angol jogászok a Szovjetunióban

MOSZKVA. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

A Külföldi Kulturkapcsolatok Összszövetségi Egyesülete (VOKSZ) és a Szovjetunió igazságügyminiszteriuma szeptember 24-én fogadást adott a Szovjetunióban időző angol jogászok küldöttségének tiszteletére.

A fogadáson D. N. Pritt, a Demokrata Jogászok Nemzetközi Egyesületének elnöke, a küldöttség vezetője beszédet mondott az angol jogászok küldöttség tagjainak nevében. D. N. Pritt a többi között ezeket mondta: — Tanulmányoztuk a különféle szovjet jogi intézményeket és a rendelkezésünkre álló időkhöz képest mindent megértünk, amit meg akartunk ismerni. Számtalan kérdésünkre őszinte, tartalmas választ kaptunk.

Véleményünk szerint a bűnözések számának jelentős csökkenése a Szovjetunióban az életszínvonal emelkedésével, a szovjet emberekbe oltott állampolgári felelősséggel és az ellátékkal szemben alkalmazott bánásmóddal magyarázható. Ki kell emelnünk azt is, hogy milyen gondot és figyelmet fordítanak itt az ifjúság nevelésére.

Mély benyomást tett ránk az a

Bernal angol professzor átvette a nemzetközi Sztálin-békedíjat

MOSZKVA. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

Dmitrij Szkobelin akadémikus a Szovjetunió számos közéleti személyiségének jelenlétében szeptember 23-án átnyújtotta John Bernal professzornak, a kiváló angol tudósnak és tevékeny békeharcosnak „A népek közti béke megszilárdításáért” — nemzetközi Sztálin-békedíjat. Az ünnepség a Kremli Szverdlov-termében folyt le.

Bernal professzor a Sztálin-békedíj átadásakor örömmel üdvözölte a Szovjetunió az atomenergia békés célú felhasználására irányuló kezdeményezését. Vázolta azokat a be-

látatlan távlatokat, amelyeket az atomenergia békés célokra való felhasználása nyit meg az emberiség előtt.

Tudjuk, — mondotta Bernal professzor — hogy élet és halál között kell választani. Ezért sürgős feladat számunkra, hogy fenntartsuk és megszilárdítsuk a békét. Mindenkinél az a kötelesség, hogy képessége szerint elősegítse e feladat teljesítését. — Remélem, — fejezte be a kitüntetést — hogy a ma nekem átnyújtott díjat a tudósok nemzetközi együttműködésének kiszélesítésére, a béke ügyének megszilárdítására fogom tudni felhasználni.

Reméljük, hogy meghívhatunk Angliába egy szovjet jogászok küldöttségét azzal a céllal, hogy tanulmányozzák jogi intézményeink tevékenységét s ezáltal jobban megismerjék országunkat.

Biztosak vagyunk abban, hogy ezzel előmozdítjuk a béke és a barátság ügyét.

Rövid külföldi hírek

A. D. Szciborin, a Szovjetunió ren-kivüli és meghatalmazott burmai nagykövete, szeptember 24-én átnyújtotta megbízólevelét dr. Ba U-nak, a Burmai Unió elnökének.

A kínai-indiai baráti társaság meghívására szeptember 23-án Pekingbe érkezett az indiai-kínai baráti társaság küldöttsége. Aen Nehru asszonnyal, parlamentti képviselővel és dr. Gvan Chandral társaság végrehajtó bizottságának elnökével.

Mint manillai lapok jelentik, az amerikaiak által felszerelt fülöpszigeti hadsereg 35.000 emberről 56.000 emberre növelte létszámát. Az USA hozzásegíti a Fülöp-szigeteket ahhoz,

Mozik műsora

„DOZSA GYÖRGY” mozi: A Kínai Népköztársaság fennállásának 5-ik évfordulója alkalmából szeptember 25–30 között kínai filmeket rendez:

Szeptember 28-án: Az acél katona. Szeptember 29-én: Bőséges termés. Szeptember 30-án: 6-os számú kapu.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. Kedvező idő esetén 8 órai kezdettel is tartanak előadást az „Uj idők” mozi kerthelyiségeiben. Naponta mátiné 11 órákor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: szeptember 30-ig: A nagy ízfet. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„HERBAK JANOS” mozi: október 6-ig: Meggyőrt lelkek. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: október 6-ig: Meggyőrt lelkek. Előadások: 3,30, 5,30, 7,30 és 9,30 órákor.

Szeptember 24-én lemondott Nguyen Van Xuan tábornok, Dél-Vietnam alelnöke és hadügyminisztere. Mint a „France Presse” jelenti, Nguyen Van Xuan, akit néhány nappal ezelőtt neveztek ki Nguyen Van Hín tábornok helyébe, javasolta Pao Daj császárnak, hogy távolítsa el Ngo Diem miniszterelnököt. A császár elutasította a javaslatot és a miniszterelnök erre átszervezte a kormányt.

„UJ IDOK” mozi: október 1-ig: f. Aktuális román híradó. 3. Péntek 13-ika, Labárral. 4. A Saiani csucson tul. Előadások: 3 óráról folytatódagosan.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): szeptember 28-án: Hajókkal a bástyák ellen. Előadások: hétköznap: 7 órákor, vasárnap 3, 5 és 7 órákor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mike-laka): szeptember 28-án: A windsori vig nók. Előadások: este 7 órákor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órákor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): szeptember 29-ig: Béke és barátság.

„PETOFI SANDOR” mozi (Rad-na): szeptember 29-ig: Varsó.

„POPULAR” mozi (Nagyzent-miklós): szeptember 29-ig: Volga—Don és Zai és Csik.